

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2011

Nr 72

Nr 72

LANDSKAPSLAG

om ändring av landskapslagen om renhållning

Föredragen för Republikens President den 10 juni 2011

Utfärdad i Mariehamn den 23 juni 2011

I enlighet med lagtingets beslut¹

ändras 1 § 2 och 3 mom., 2 § 1 mom. 1, 5 och 8 punkterna samt 2 mom., 3a §, 8 § 1 mom., 8a §, 8c § 2 mom., 8d § 1 mom., 9 § 2 mom., mellanrubriken före 16 §, 16 § 2 mom., 17 § 2 mom., 28b § 1 mom. och 2 mom. 1 punkten, 28e § 3 och 4 punkterna, 28i § 1 och 4 punkterna, 28l § 1 mom., 28n § och 29 § landskapslagen (1981:3) om renhållning, av dessa lagrum 1 § 2 och 3 mom., 2 § 1 mom. 5 och 8 punkterna samt 2 mom., 3a §, 8 § 1 mom., 8a §, 8c § 2 mom., 8d § 1 mom., 9 § 2 mom., 16 § 2 mom., 28n § och 29 § sådana de lyder i landskapslagen 1998/91, 2 § 1 mom. 1 punkten, 28b § 1 mom. och 2 mom. 1 punkten, 28e § 3 och 4 punkterna, 28i § 1 och 4 punkterna samt 28l § 1 mom. sådana de lyder i landskapslagen 2008/126 samt

fogas till 1 § ett nytt 4 mom. så att nuvarande 4 mom. blir 5 mom., till 2 § 1 mom. nya 9-11 punkter och nya 3 och 4 mom., till lagen en ny mellanrubrik före 3b § och en ny 3b §, till 8 § nya 5 och 6 mom., till 8c § ett nytt 3 mom., till 28e § nya 6 och 7 punkter samt till 28i § ett nytt 2 mom., av dessa lagrum 1 § och 8c § sådana de lyder i landskapslagen 1998/91, 2 § 1 mom. sådant det lyder i landskapslagarna 1998/126, 2006/50 och 2008/126, 8 § sådan den lyder i landskapslagarna 1998/91 och 2006/83 samt 28e § och 28i § sådana de lyder i landskapslagen 2008/126, som följer²:

1 §

Denna lag ska inte tillämpas på

1) radioaktivt avfall eller avfall från explosiva varor,

2) utsläpp av avfall i luften, vatten eller avlopp till de delar som sådant avfall omfattas av annan landskapslagstiftning,

3) animaliska biprodukter, inbegripet bearbetade produkter, som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002, om produkterna är avsedda för annat än förbränning, deponering eller biogas- eller komposteringsanläggning,

4) kroppar från djur som dött på annat sätt än genom slakt, inbegripet djur som avlivats för att utrota epizootiska sjukdomar och som bortskaffats enligt förordning (EG) nr 1069/2009 och

5) avfall från täktverksamhet och annan utvinningsindustri till den del sådant avfall omfattas av annan landskapslagstiftning.

Denna lag ska inte tillämpas på ett ämne eller föremål som uppkommit genom en produktionsprocess vars huvudsyfte inte är att producera ämnet eller föremålet om

¹ Lr framst. nr 12/2010-2011
Smu bet. nr 6/2010-2011

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG, EUT nr L 312, 22.11.2008, s.3

1) det är säkerställt att ämnet eller föremålet fortsättningsvis kommer att användas,

2) ämnet eller föremålet kan användas direkt utan någon annan bearbetning än enligt en normal industriell praxis,

3) ämnet eller föremålet produceras som en integrerad del i en produktionsprocess och

4) ämnet eller föremålet fortsättningsvis kommer att användas på ett sätt som inte leder till negativa följder för miljön eller människors hälsa och som uppfyller relevanta produkt-, miljö- och hälsoskyddskrav för den specifika användningen.

Landskapsregeringen kan i en landskapsförordning ge närmare bestämmelser om de i 3 mom. angivna förutsättningarna för klassificering som biprodukt i enlighet med Europeiska gemenskapens rättsregler.

2 §

I denna lag avses med

1) *avfall*, ett ämne eller ett föremål som innehavaren kasserar eller avser kassera eller är skyldig att kassera,

5) *hantering av avfall*, insamling, förvaring, transport, återvinning och bortskaffande av avfall, inklusive kontroll av sådan verksamhet och efterbehandling av avfallsupplag,

8) *bortskaffande*, deponering av avfall på en avfallsdeponi, förbränning utan energiutvinning eller någon annan verksamhet som inte är återvinning, även om verksamheten sekundärt leder till återvinning av materialet eller energin i avfallet,

9) *förebyggande*, åtgärder som vidtas innan ett föremål eller ett ämne har blivit avfall och som innebär en minskning av mängden avfall, inbegripet återanvändning av produkter eller förlängning av produkters livslängd, den negativa påverkan av avfallet på miljön och människors hälsa eller halten av skadliga ämnen,

10) *förberedelse för återanvändning*, verksamhet som går ut på kontroll, rengöring eller reparation genom vilka produkter eller komponenter av produkter som har blivit avfall bereds för att användas igen utan någon annan förbehandling och

11) *materialåtervinning*, verksamhet genom vilken avfall återvinns i form av material för att användas för det ursprungliga ändamålet eller något annat ändamål, inbegripet upparbetning av organiskt material dock inte energiåtervinning eller upparbetning av avfall till bränsle eller fyllnadsmaterial.

Landskapsregeringen kan i en landskapsförordning ge närmare bestämmelser om klassificering av avfall och farligt avfall samt förfaran-

den för återvinning och bortskaffande i enlighet med Europeiska gemenskapens rättsregler. Landskapsregeringen kan i en landskapsförordning också ge närmare bestämmelser om när ett ämne eller föremål upphör att vara avfall i enlighet med Europeiska gemenskapens rättsregler.

Landskapsregeringen kan i en landskapsförordning specifikt med tanke på olika avfallslag utfärda närmare bestämmelser om att ett ämne eller ett föremål inte längre är att betrakta som avfall om

1) ämnet eller föremålet har genomgått ett återvinningsförfarande,

2) ämnet eller föremålet har ett ändamål för vilket det allmänt används,

3) det finns en marknad för eller efterfrågan på ämnet eller föremålet,

4) ämnet eller föremålet uppfyller de tekniska kraven för användningsändamålet och motsvarar de bestämmelser som tillämpas på motsvarande produkter och

5) användningen inte medför fara eller skada för hälsan eller miljön enligt en helhetsbedömning.

Landskapsregeringen kan i en landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser också om tillåtna koncentrationer och lösligheter av tillåtna skadliga ämnen i ett ämne eller föremål som avses i 3 mom., tekniska krav som gäller användningen av ämnet eller föremålet och andra motsvarande omständigheter.

3a §

Bestämmelserna i denna lag syftar till att främja en hållbar utveckling genom att i första hand förebygga uppkomsten av avfall, i andra hand förbereda för återanvändning, i tredje hand materialåtervinna, i fjärde hand genom annan återvinning av avfall samt i sista hand genom bortskaffande å ena sidan och en god renhållning med god renhållningsteknik å andra sidan. Lagen ska tillämpas så att människors hälsa och miljön skyddas mot skada och fara.

Allmän skyldighet att iaktta prioritetsordningen

3b §

I all verksamhet ska följande prioritetsordning iakttas:

1) förebyggande,

2) förberedelse för återanvändning,

3) materialåtervinning,

4) annan återvinning, exempelvis energiåtervinning samt

5) bortskaffande.

Det är möjligt att avvika från prioriteringsordningen när det kan motiveras med hänsyn till den verkan det aktuella avfallet har under sin livscykel. Vid bedömningen om en avvikelse från ordningen ska vara möjlig, ska hänsyn tas till de allmänna miljöskyddsprinciperna om försiktighet och hållbarhet, teknisk genomförbarhet och ekonomisk livskraft, skydd av resurser samt den allmänna påverkan på miljön, människors hälsa, ekonomi och samhälle.

8 §

För att utveckla de uppgifter som framgår av denna lag ska landskapsregeringen uppgöra en plan för avfall och hantering av avfall (*landskapsomfattande avfallsplan*) samt ett avfallsförebyggande program som ska ingå i planen. Avfallsplanen ska omfatta en analys av den nuvarande situationen när det gäller avfallshanteringen och de åtgärder som ska vidtas för att i miljöhänsen förbättra sunda förberedelser för återanvändning, materialåtervinning, återvinning och bortskaffande av avfall samt en utvärdering av hur planen kommer att bidra till genomförandet av målen och bestämmelserna i direktiv 2008/98/EG (*avfallsdirektivet*). Avfallsplanen ska dessutom särskilt ange

1) typ, kvantitet och ursprung beträffande det avfall som ska antingen återvinnas eller bortskaffas och det avfall som sannolikt kommer att transporteras från eller till landskapet samt en bedömning av avfallsflödernas framtida utveckling,

2) en allmän policy för avfallshantering, inbegripet planerad teknik och planerade metoder för avfallshantering samt allmänna tekniska krav,

3) särskilda åtgärder i fråga om vissa typer av avfall såsom farligt avfall och förpackningsavfall,

4) lämpliga områden eller anläggningar för bortskaffande,

5) befintliga avfallsinsamlingssystem och större anläggningar för bortskaffande och återvinning, inbegripet eventuella särskilda lösningar för spilloljor, farligt avfall eller avfallsflöden som omfattas av Europeiska gemenskapens rättsregler samt

6) en bedömning av behovet av nya insamlingssystem och nedläggning av befintliga avfallsanläggningar.

Den landskapsomfattande avfallsplanen och det avfallsförebyggande programmet som ingår i planen ska utvärderas åtminstone vart sjätte år och ses över vid behov samt publiceras på landskapsregeringens webbplats.

Landskapsregeringen kan i en landskapsförordning ge närmare bestämmelser om indikationer för avfallsförebyggande åtgärder.

8a §
Förbud

Avfall får inte överges, dumpas eller hantearas okontrollerat. Avfallshanteringen får inte orsaka någon fara eller skada för människors hälsa eller miljön.

8c §
Återvinning och sortering

Olika typer av avfall ska insamlas och hållas avskilda från varandra i alla skeden av avfallshanteringen i den mån det är nödvändigt för att förebygga hälso- och miljörisker eller för att ordna avfallshanteringen på ett ändamålsenligt sätt. Förpliktelsen ska fullgöras i den utsträckning det är tekniskt, miljömässigt och ekonomiskt möjligt och, för andra än yrkesmässigt verksamma och myndigheter, i den mån det är skäligt med hänsyn till personliga och geografiska förutsättningar.

Landskapsregeringen kan i en landskapsförordning ge närmare bestämmelser om de kvantitativa mål och skyldigheter som gäller förberedelse för återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning, separat insamling och kraven på att hålla avfall åtskilt samt om tidsfrister för uppnående av målen och fullgörandet av skyldigheterna samt om tillämpnings- och beräkningsmetoder för övervakning av målen. Målen och skyldigheterna kan skilja sig åt för de olika avfallsslagens del.

8d §
Separering av farligt avfall

Olika typer av farligt avfall får inte spädas ut eller blandas sinsemellan eller med annat avfall eller andra ämnen, utom i det fall att det är nödvändigt för återvinning eller bortskaffande av avfallet och det kan göras utan att orsaka skada eller fara för människors hälsa eller miljön.

9 §

Insamlat avfall som inte återvinnas eller bortskaffas inom fastigheten ska i väntan på bortforsling förvaras i en behållare, i ett utrymme eller på en plats som är lämpad för avfallsförvaring.

B o r t s k a f f a n d e

16 §

Om avfall från en fastighet inte transporteras till allmänna avfallsbehandlingsplatser för behandling ska fastighetsinnehavaren anordna vederbörlig behandling av avfallet. På samma sätt ska avfallsbehandlingen anordnas, om det inom fastigheten behandlas avfall som uppkommit någon annanstans. Om tillstånd för egen återvinning och bortskaffande av avfall respektive miljögranskning av sådan verksamhet finns bestämmelser i 5a kap.

17 §

Renhållningsavgiften, som består av en avgift för transport och för bortskaffande, kan sammanslås till en enda avgift.

28b §

Krav på tillstånd

Tillstånd krävs för en verksamhet som yrkesmässig eller i en offentlig anläggning återvinning eller bortskaffar avfall, inklusive beredning före återvinning eller bortskaffande, med undantag av vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall samt obehandlat träavfall.

Under förutsättning att landskapsregeringen genom en landskapsförordning har meddelat allmänna instruktioner för verksamheten i fråga samt dessutom beträffande farligt avfall har fastställt särskilda villkor för återvinning, kan landskapsregeringen genom en landskapsförordning stadga om undantag från krav på tillstånd enligt 1 mom. för

1) inrättningar eller företag som själva bortskaffar annat avfall än farligt avfall som uppkommer i den egna verksamheten på den plats där det uppkommer och

28e §

Beslut om tillstånd

Beslut om tillstånd enligt denna lag ska utöver vad som följer av landskapslagen om miljöskydd omfatta uppgifter om

3) säkerhets- och försiktighetsåtgärder som ska vidtas,

4) platsen för bortskaffandet eller återvinningen,

6) behövliga övervaknings- och kontrollförfaranden och

7) behövliga instruktioner om avslutande och efterbehandling.

28i §

Krav på miljögranskning och registrering
Miljögranskning krävs för

1) återvinning och bortskaffande som är undantagna från tillståndsplikten enligt 28b § 2 mom.,

4) yrkesmässig försäljning eller förmedling av avfall för återvinning eller bortskaffande samt

Prövningsmyndigheten ska föra ett register över de i 1 mom. nämnda verksamheterna.

28l §

Verksamhetsutövarens skyldighet att föra eget register

En verksamhetsutövare som omfattas av krav på tillstånd enligt 28b § eller som i yrkesmässig verksamhet producerar farligt avfall och verksamhetsutövare som yrkesmässigt samlar in eller transporterar farligt avfall eller agerar som handlare och mäklare av farligt avfall ska föra ett register över avfallet och dess återvinning eller bortskaffande. Registret ska omfatta avfallens mängd, art och ursprung och i förekommande fall destination, insamlingsfrekvens, transportmetod samt behandlingsmetod.

28n §

Avfallstransporter

I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 om transport av avfall finns bestämmelser om transport av avfall. För avfallstransporter som sker inom landskapet gäller dock landskapslagstiftning.

29 §

En renhållningsmyndighet kan utfärda närmare föreskrifter rörande avfallskärl, -säckar och utrymmen, dessas placering, tömning, rengöring och underhåll samt rörande sortering, återvinning och återanvändning av avfall ävensom rörande andra frågor i anslutning till insamling, förvaring, bortforsling och bortskaffande av avfall. Föreskrifterna ska bringas till allmän kännedom i den ordning som gäller för tillkännagivande av kommunala meddelanden i kommunen samt särskilt meddelas landskapsregeringen.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2011.

De ärenden som har anhänggjorts när denna lag träder i kraft behandlas enligt de bestämmelser som gäller före lagens ikraftträdande.

Om begreppet slutligt omhändertagande används i en bestämmelse som utfärdats med stöd

av landskapslagen (1981:3) om renhållning ska det anses avse begreppet bortskaffande som används i denna lag.

Mariehamn den 23 juni 2011

VIVEKA ERIKSSON
lantråd

Katrin Sjögren
föredragande minister

